

frem her; jeg har været inde paa det før. Det er Spørgsmaalet om Telefon til Christiansø. Jeg vil paa ny i Aar henlede den højtærede Trafikministers Opmærksomhed paa denne lille Sag. Jeg har tidligere gjort Rede for, hvilken Betydning det vilde faa for Øen, om en saadan Forbindelse kunde oprettes. Hvad jeg herom har sagt ved tidligere Lejligheder, skal jeg ikke gentage, jeg skal blot minde om, at den højtærede Minister i Fjor, da han gav mig Svar paa min Forespørgsel, udtalte, at naar den traadløse Telefon blev udviklet saa vidt, at den kunde faa praktisk Betydning, kunde Christiansø gøre Regning paa at faa sit Ønske opfyldt. Jeg tillader mig nu at spørge den højtærede Minister, hvorledes det gaar med denne Sag, om den traadløse Telefon nu snart er naaet saa vidt, at den kan anvendes i Praksis paa den lille Strækning. Jeg saa til min Glæde — i Forgaars var det vist — en Bladmeddelelse om, at den traadløse Telefon var blevet prøvet i Amerika og havde vist sig at give overmaade smukke Resultater. Man kunde fra en By i Amerika, der vistnok hed Arlington, telefonere baade mod Øst helt til Paris og mod Vest til Honolulu, og Samtalen kunde opfattes meget tydeligt. Jeg kom derved til at tænke paa, at nu var maaske Tiden kommet til at minde den højtærede Minister om, at vi stadig derovre venter paa, at dette lille Spørgsmaal maatte kunne løses.

Jeg vil derefter henvende nogle faa Bemærkninger til den højtærede Landbrugsminister. Som det maaske vil erindres, forelagde Folketingsmanden fra Rønne (Hauge) og jeg i 1913 et lille Lovforslag om Afløsning af det superficiære Fæste. Dette Lovforslag naaede ikke til Afstemning ved anden Behandling her i Tinget, men vi mærkede, at der var megen Velvillie overfor Sagen her i Folketinget, og vi fik under Sagens Behandling noget Haab om, at Spørgsmaalet kunde løses. Det private Initiativ havde gjort sin Nytté ved at fremdrage Sagen; og vi henstillede da privat til Landbrugsministeren at tage sig af den og eventuelt forelægge Lovforslag i den ønskede Retning. Jeg vil nu gerne spørge den højtærede Minister, hvorledes det gaar med denne Sag, om vi kan vente et saadant Lovforslag i denne Rigsdagssamling. Det ventes med Længsel af ikke saa faa smaa Fæstere, der frygter for, at Fæstetiden skal udløbe, saaledes at de skal blive drevet bort fra det Hjem, som de har grundlagt, fra den Plet Jord, som de har dyr-

ket, og paa hvilken de har lagt deres Livs Arbejde, men som ikke er deres, som ejes af en anden, og som de kan drives bort fra, naar Kontraktiden er omme.

Med det samme vil jeg gerne omtale et andet Spørgsmaal, der ogsaa hører under Landbrugsministeren; jeg nævnedes det lige i Fjor under Finanslovbehandlingen. Det er Spørgsmaalet om Mergelspor paa Bornholm. Ved en Række Undersøgelser er det konstateret, at de bornholmske Jorder i høj Grad trænger til Mergling, trænger til Kalk. Efter hvad de sagkyndige hævder, vil mindst Halvdelen af den bornholmske Landbrugsjord være kalktrængende. Forholdet er nemlig det, at Merglingen derovre begyndte noget senere end i det øvrige Land, men holdt op omtrent paa samme Tid som der; saa at man i det store og hele ikke er naaet saa vidt med Merglingen som i det øvrige Danmark. Der findes paa Øen gode og betydelige Mergellejer, som er undersøgte af Danmarks geologiske Undersøgelser og af Dansk Hedeselskab. Vi mangler nu blot et Spor. Dette kan vi, saa vidt vi kan skønne, ikke skaffe til Veje paa anden Maade end ved, at Staten hjælper os til det. Der er ogsaa fra Dansk Hedeselskabs Side indgivet et Andragende til Landbrugsministeriet om Bevilling af et saadant Spor paa de samme Vilkaar, som har været gældende ved de jydsk Mergellejer. Dette Andragende er ikke blevet bevilget, men Ønsket lever meget stærkt derovre, og der er fornylig af Repræsentanter for saavel de smaa som de større Landbrugere holdt et Møde, hvor man har vedtaget at støtte denne Sag saa stærkt som muligt og udtalt sig for dens overmaade store Betydning for det bornholmske Landbrug.

Efter disse lokale Bemærkninger skal jeg gøre et Par mere almindelige. Jeg vil da først sige til den højtærede Kultusminister, at man ikke altid har let ved at opdage, efter hvilke Retningslinier Administrationen indenfor vort saakaldte højere Skolevæsen arbejder. Det synes, som om forskellige Indflydelser gør sig gældende, saa at Linien, man følger, ikke bliver ret og retningsbestemt, men ofte noget snirklet og præget af Tilfældigheder. I det store og hele tror jeg, at det kommer af, at man indenfor Administrationen ikke har forenet Kyndighed og Myndighed paa den samme Haand, men at de, som har Magten til at føre deres Villie igennem, ikke altid er de samme, som har den bedste Indsigt i de Spørgsmaal, her er Tale om.